

Strategiczna metoda usprawniania realizacji fonemów w dyslalii obwodowej

Prowadząca: prof. UŚ dr hab. Danuta Pluta-Wojciechowska

16 godzin dydaktycznych

Program

1. Niedostatki trójfazowego postępowania terapeutycznego w przypadku dyslalii.
2. Mity na temat dyslalii.
3. Fonem a głoska.
4. Od krzyku do głoski w wyrazie niosącym znaczenie.
5. Biomechaniczna baza artykulacji. Prototypy biomechaniczne czynności prymarnych.
6. Prototypy biomechaniczne czynności prymarnych a system fonemowo-fonetyczny języka polskiego.
7. Diagnoza zaburzeń realizacji fonemów.
  - Podział na substytucje i deformacje – pozór prostoty czy ograniczenie?
  - Analityczno-fonetyczna metoda badania realizacji fonemów.

Ćwiczenia praktyczne: badanie artykulacji z wykorzystaniem metody słuchowo-wzrokowo-czuciowo-eksperymentalnej.
8. Główne przyczyny nienormatywnej realizacji fonemów i patomechanizm najczęstszych zaburzeń realizacji fonemów.
  - **Ćwiczenia praktyczne:** ocena wędzidełka języka, zgryzu, podniebienia, migdałków podniebiennych, stawu skroniowo-żuchwowego, połykania, żucia, oddychania, parafunkcji zwarciovych i niezwarciowych.
9. Usprawnianie realizacji fonemów jako procedura postępowania logopedycznego.
  - Procedura a metoda i strategia.
  - Podstawy terapii zaburzeń realizacji fonemów w ujęciu strategicznym.
  - Wywoływanie głosek – termin metaforyczny czy dosłowny?

- Analityczne i syntetyczne podejście do wywoływania głosek.

10. Strategiczne podejście usprawniania realizacji fonemów jako szansa dla uwzględniania możliwości pacjenta.

11. Kroki, metody i strategie usprawniania realizacji fonemów.

- Konstruowanie przedpoła artykulacji, w tym m.in. nauka oddychania i połykania w przypadku dzieci od 4 roku życia.
- Wybór sekwencji terapii głosek: rozwojowej lub terapeutycznej, w tym m.in. w przypadku seplenienia międzyzębowego, bocznego, dorsalnego, nosowania, mowy bezdźwięcznej, rozszczepu itd.
- Przygotowanie do usprawniania realizacji fonemu z wykorzystaniem strategii warunków progowych. Rewizja ćwiczeń warg, języka, ruchomości żuchwy.
- Wywoływanie głoski, w tym wybór ramy i metody wywoływania głoski w zależności od objawu i przyczyny zaburzeń.
- Aktywizacja głoski w większej strukturze.
- Polaryzacja głoski.
- Wprowadzanie głoski do mowy potocznej.

Ćwiczenia praktyczne: ćwiczenia narządów mowy, nauka oddychania, w tym pozycji spoczynkowej języka i połykania, wywoływanie głosek.

Metody: wykład problemowy, ćwiczenia praktyczne, film.

Uwaga. Uczestnicy powinni mieć ze sobą lusterko.